

FIL DIRECTE

Notícies en línia

SPC Sindicat de Periodistes de Catalunya

Número 30 / Segona quinzena d'octubre de 2003

Sumari

Manolo Vázquez Montalbán, afiliat número 960, *in memoriam*»

La regulació laboral i professional dels periodistes arriba al Congrés»

Els corresponsals reclamen el reconeixement dels seus drets»

L'SPC planteja les seves reivindicacions als grups polítics davant les eleccions del 16-N»

Els comitès professionals i els d'empresa dels mitjans públics catalans, contra els blocs electorals als espais informatius»

Els guanyats del Concert contra la Guerra per Pallassos Sense Fronteres i Metges Sense Fronteres»

El Fòrum 2004 planteja contractes abusius als fotògrafs»

La FeSP dona suport als treballadors d'Antena3 TV i les seves mobilitzacions contra l'ERO que planteja l'empresa»

Condemna a l'ABC per esquirolatge intern a la vaga general»

Pressions judicials als EUA perquè els periodistes revelin les seves fonts»

Novetats editorials»

Manolo Vázquez Montalbán, afiliat número 960, *in memoriam*

Manolo Vázquez Montalbán ens ha deixat víctima d'un cor massa fatigat a conseqüència d'una vida frenètica de treball i compromís. Ha forçat massa la màquina però ha viscut

intensament. Ens deixa un llegat intel·lectual inabastable, la seva actitud cívica i militant, el seu coratge i el seu exemple. Afiliat de luxe del Sindicat de Periodistes de Catalunya, amb el número 960, va col·laborar en la clausura del III Congrés amb el manifest *Compromís amb el dret a la informació de la ciutadania* en el qual ja es denunciava, el juny de 1997, un escenari dominat per la "manca de rigor informatiu de la premsa, desfiguració del model de la TV pública, sumant-se a la disbauxa ètica de les televisions privades, programes radiofònics d'una agressivitat partidària que no rebutja la utilització de la calúmnia, la mentida i la desqualificació de tot i tots els considerats enemics objectius empresarials o de l'star system dominant, aquest és el quasi comú denominador de la relació entre els mitjans i la ciutadania". Necessitarem un munt de nous afiliats per compensar la seva baixa a la primera línia de la trinxera, però res no substituirà la seva pèrdua i el seu mestratge. L'SPC vol reproduir un extracte d'aquest manifest, que es podrà consultar íntegrament a la nostra pàgina web (www.sindicat.org).

El text aportat per Vázquez Montalbán comença afirmant que "sovint, els mitjans de comunicació configuren una realitat a la mida de les seves necessitats i no compleixen els seus deures de servei públic. L'ocultisme, la desinformació intencionada, la manipulació i el sensacionalisme, són mecanismes dominants a molts mitjans, deixant el receptor sense capacitat de reacció crítica. No es pot parlar d'una autèntica pluralitat informativa, perquè la diversitat de mitjans no ha portat la diversitat d'idees. Són molt variats els estoigs al gran supermercat de la informació, però al seu interior porten la mateixa o semblant mercaderia".

El manifest segueix més endavant fent una referència als mitjans de comunicació públics, dels quals diu que "continuen sent una garantia de servei a la ciutadania, però cal aconseguir la seva autonomia i professionalitat amb independència dels governs de torn" (...) "La precarietat laboral d'una part dels periodistes i la manca d'instruments de diàleg professional (estatuts de redacció i consells de redacció) de la majoria, dificulten la lluita en favor de l'ètica professional, la independència, el rigor i la propietat intel·lectual dels informadors, valors sovint també menyspreats per no pocs periodistes".

(...) "Els consumidors es troben normalment sense capacitat de descodificar les intencions reals dels missatges que

reben i desorganitzats per exigir una informació que doni resposta a les seves autèntiques necessitats de saber. Professionals i consumidors, a la fi, pateixen les conseqüències d'una progressiva presència dels grups empresarials que lluiten per guanyar l'hegemonia dins d'un procés de concentració monopolista, però no per assegurar el dret del ciutadà a ser informat". El manifest acaba recordant que "la societat té dret a la informació veraç, contrastada i completa" i que "la informació és un dret constitucional". Per això, s'hi reclama "una mobilització social que comenci amb un ampli debat (...) per tal d'iniciar accions davant de les administracions i les empreses de la comunicació, en favor dels drets a la informació i a la llibertat d'expressió, en aquests moments perillosament amenaçats". «

La regulació laboral i professional dels periodistes arriba al Congrés

La regulació laboral i professional dels periodistes ha entrat al Congrés de Diputats per les respectives iniciatives del Grup Socialista i del d'Izquierda Unida. El passat dia 1 d'octubre, el diputat per Granada del PSOE Luís González Vigil va presentar una proposició no de llei per a la promulgació d'un Estatut del Periodista Professional i la regulació dels drets laborals dels periodistes. En la motivació per argumentar la proposta, González Vigil afirma que "les condicions laborals dels periodistes professionals s'han deteriorat seriosament en els darrers anys. Les tendències desreguladores en l'àmbit laboral, l'aparició de noves tècniques de treball i la proliferació de llicenciats en Periodisme sortits de les cada cop més nombroses Facultats de Ciències de la Comunicació, han estat factors que han incidit en una inestabilitat més gran, salaris més baixos, abús de les distintes figures de contractes en pràctiques i d'aprenentatge, amb treballadors que no disposen de contracte, que realitzen llargues jornades laborals i que han derivat en una degradació general dels drets dels professionals d'aquest sector".

En la proposta, s'insta el Govern a "elaborar un projecte legislatiu que reguli els drets de tot periodista professional a Espanya i que constitueixi un Estatut del Periodista Professional d'obligada incorporació en tots els àmbits de la negociació col·lectiva dels sectors de la comunicació. L'Estatut haurà d'incorporar els drets i els deures

professionals que garanteixin als ciutadans el seu dret a la informació i a la lliure expressió".

Per la seva banda, el grup d'Izquierda Unida a les Corts ha presentat directament com a proposició de llei les propostes legislatives elaborades pel Fòrum d'Organitzacions de Periodistes (FOP), del qual formen part la FeSP, el Col·legi de Periodistes de Catalunya, la FAPE, CCOO i UGT. L'Estatut del Periodista Professional i el Projecte de Llei dels Drets Laborals dels Periodistes van ser ratificats per la Convenció de Periodistes de Tarragona de l'any passat convocada per aquestes mateixes organitzacions. Aquestes dues iniciatives legislatives garanteixen gairebé que tots els grups parlamentaris s'hauran de pronunciar sobre aquesta qüestió. L'actual correlació de forces al Congrés i el poc temps que falta per acabar la legislatura fa difícil pensar que aquestes propostes prosperin abans de les pròximes eleccions, però podrien ser dels primers temes a afrontar pel futur Parlament. «

Els corresponsals reclamen el reconeixement dels seus drets

Un grup de corresponsals de mitjans de comunicació catalans es van reunir el 18 d'octubre passat a Tortosa per debatre sobre la seva situació dins de les empreses. A la trobada es van presentar informes sobre com el col·lectiu desenvolupa la seva feina a Lleida, Girona, Tarragona i les Terres de l'Ebre. També es va fer una anàlisi sobre els informadors gràfics. A la sessió es va aprovar el **Manifest de Tortosa** que recull les reivindicacions del conjunt dels corresponsals, tant a les empreses, com a les redaccions centrals, els comitès d'empresa i els sindicats.

En el manifest es demana "el reconeixement que els corresponsals formen part dels treballadors de les empreses de comunicació i, per tant, exigim que els comitès d'empresa i els sindicats assumeixin aquesta realitat per poder negociar la contractació dels corresponsals, l'aplicació dels drets de descans i vacances, així com que les empreses assumeixin la Seguretat Social". També es considera que "la màxima disponibilitat que exigeixen les empreses de comunicació només pot ser regulada mitjançant un contracte laboral". També es fa una crida al col·lectiu "perquè sigui conscient que els corresponsals i periodistes a la peça han de ser els primers interessats a millorar les seves condicions laborals i que, en canvi, les actuacions insolidàries donen suport al manteniment de la

precarietat".

A la mateixa trobada, a la qual van participar diversos professionals de les Terres de l'Ebre, es va discutir sobre la situació dels periodistes en aquesta zona, constatant-se les deficientes condicions laborals amb què els informadors han de fer la seva feina en aquesta àrea. «

L'SPC planteja les seves reivindicacions als grups polítics davant les eleccions del 16-N

Com fa quatre anys, l'SPC ha convocat representants de les principals candidatures que es presenten a les eleccions autonòmiques per exposar-los el punt de vista del Sindicat sobre els temes del sector que més preocupen els professionals i que poden tenir algun tractament des de la representació política al Parlament de Catalunya. Com fa quatre anys, el tema estrella ha estat l'encara pendent reforma dels models de gestió i control dels mitjans públics de comunicació, i en aquest sentit s'ha reclamat als representants polítics amb qui ens hem reunit fins ara -PSC, CiU i ERC- que es comprometin a impulsar una Llei de l'Audiovisual general i una nova legislació de la CCRTV, que incloguin la definició clara de servei públic, del finançament, i la democratització dels òrgans de gestió i control dels ens i corporacions que engloben aquells mitjans. Sense oblidar la generalització dels estatuts de Redacció per garantir la defensa dels professionals davant les coaccions dels polititzats comandaments que encara es pateixen arreu.

També se'ls ha plantejat temes del conjunt de la professió, com la proposta de l'Estatut del Periodista Professional, que ha de regular els drets i deures dels informadors -inclosos els comitès professionals- que acaba d'entrar a tràmit en el parlament espanyol, i la Llei de drets laborals dels periodistes, que busca garantir uns mínims salarials i de condicions de treball especialment per als col·laboradors o periodistes a la peça. Igualment se'ls ha facilitat el decàleg sobre la regulació de l'estada dels "estudiants en pràctiques" als mitjans, i se'ls ha explicat l'alt grau de precarietat de la professió.

Un cop acabades les trobades, l'SPC farà un balanç públic de les respostes dels representants polítics, per informar els afiliats, la professió i la societat del grau de coincidència, o

de divergència, amb els plantejament del sindicat. «

Els comitès professionals i els d'empresa dels mitjans públics catalans, contra els blocs electorals als espais informatius

Els comitès d'empresa i professionals dels mitjans públics catalans van presentar el dia 29 d'octubre un manifest en el qual prenen posició en contra dels blocs electorals en els respectius espais informatius. En l'escrit es considera que un dels obstacles que hi ha a la normalitat democràtica és "la intervenció dels partits polítics als mitjans de comunicació públics, un fet que genera disfuncions cada cop més difícils de suportar, no només per als periodistes que hi treballem, sinó, també per a la societat, que, al capdavant, és la destinatària de la nostra feina".

Aquesta situació ha generat un fenomen inèdit a Europa que són els blocs electorals "en què els partits polítics acorden pel seu compte quin és l'ordre i la durada de la informació política que s'emet durant els quinze dies de campanya electoral, la qual cosa sovint cau en l'aberració política". Els professionals dels mitjans públics rebutgen aquesta pràctica, "impròpia d'una democràcia consolidada". Els comitès entenen que "els polítics no han d'intervenir en decisions professionals i els emplacem a començar a demostrar, amb fets, que ells també treballen per uns mitjans públics de qualitat".

A l'acte de presentació del manifest va quedar clar que aquesta qüestió només es pot resoldre amb una reforma profunda dels mitjans públics de comunicació, qüestió que s'ha de començar a afrontar en la pròxima legislatura. L'escrit està signat pels comitès professionals de TV3 i de Catalunya Ràdio i els comitès d'empresa de mitjans on no hi ha comitès de redacció: TVE-Sant Cugat, RNE a Catalunya, COM-Ràdio, BTV i la Redacció de TV l'Hospitalet. «

Els guanys del Concert contra la Guerra per Pallassos Sense Fronteres i Metges Sense Fronteres

El 28 d'octubre passat, la Plataforma Cultura i Espectacles Contra la Guerra, de la qual forma part l'SPC, va fer donació a Pallassos Sense Fronteres i a Metges Sense Fronteres respectivament de 6.000 euros a cadascuna de les dues

organitzacions. A l'acte, que va tenir lloc a la seu de l'SGAE a Barcelona, van assistir-hi Tortell Poltrona, fundador de Pallassos Sense Fronteres; Pepe Viyuela, actual president de l'entitat; i Mònica Folch, delegada a Catalunya de Metges Sense Fronteres. Aquests fons provenen bàsicament del concert *Donem una oportunitat a la pau* que es va celebrar el dia 30 de març passat a l'avinguda Maria Cristina, de Barcelona, i que va esdevenir un dels principals actes de protesta contra la guerra d'Iraq. Carles Arquimbau, portaveu de la comissió permanent de la Plataforma, va aclarir que "això no és cap liquidació de comptes sinó un punt i seguit per continuar amb la nostra tasca en favor de la pau i contra els dirigents i polítics que han portat el poble de l'Iraq a la situació en què es troba ara i que ha demostrat que els que estàvem en contra de la intervenció teníem raó". «

El Fòrum 2004 planteja contractes abusius als fotògrafs

El Fòrum de les Cultures de Barcelona 2004 va presentar unes propostes per al contracte dels fotògrafs per a la cobertura dels actes que tindran lloc durant aquesta efemèrides i que l'SPC considera totalment abusives. La secretaria de Drets d'autoria de l'SPC ha entrat en contacte amb el departament jurídic del Fòrum 2004 per protestar per les condicions i preus proposats. En una reunió celebrada el 13 d'octubre passat amb el cap de Fotografia i Vídeo i els advocats del Fòrum 2004, l'SPC va mostrar la seva disconformitat per les condicions establertes per a la cessió d'imatges. L'abús es concretava bàsicament en la possessió física del material produït per al Fòrum en exclusiva i sense límit de temps, i en les tarifes per a la cobertura de reportatge social i els esdeveniments en general.

Sobre les tarifes, afirmen que han de ser les que s'han dictaminat ja que són les que la Unió de Professionals de la Imatge i la Fotografia (UPIF) va considerar adequades. L'SPC creu que són acceptables, a excepció de les de reportatge social i actes en general, que es pagaran a 100 euros per dues hores. De la reunió s'ha aconseguit arrencar que les hores de preparació dels reportatges s'integrin i s'especifiquin en el contracte com a hores de feina.

Sobre els drets d'autoria, el Fòrum ha acceptat corregir-ho i reduir l'ús exclusiu fins al 31 de desembre de 2005 (abans era amb caràcter il·limitat) la cessió de drets d'explotació

queda a partir de 2005 sotmès a la notificació i prèvia acceptació del fotògraf per a usos no lucratiu. L'àmbit d'explotació també a partir de 2005, queda limitat al territori espanyol. L'alarma ha tornat a saltar quan s'ha sabut que la Diputació de Barcelona ha anunciat que els contractes que pensa utilitzar són els primers, sense incorporar les millores introduïdes per la negociació del Sindicat amb el Fòrum'2004. «

La FeSP dóna suport als treballadors d'Antena3 TV i les seves mobilitzacions contra l'ERO que planteja l'empresa

La FeSP dóna suport als treballadors d'Antena3 TV davant l'Expedient de Regulació d'Ocupació (ERO) que l'empresa ha presentat davant les autoritats laborals de la Comunitat de Madrid. Un informe dels serveis jurídics de la conselleria de Treball autonòmica ha donat la raó als plantejaments del comitè d'empresa de la cadena que rebutja l'ERO ja que el balanç econòmic de l'empresa registra resultats positius. La FeSP es solidaritza amb la posició expressada pel comitè i exigeix a la direcció del canal privat que retiri l'expedient presentat i, en tot cas, impulsi la negociació d'un pla de baixes incentivades.

Els treballadors porten ja un llarg calendari de mobilitzacions i de jornades de vaga que han estat secundades massivament. Per als dies 6 i 7 de novembre hi ha dos dies més d'atur convocats als quals donem suport des de l'SPC i des del conjunt de sindicats membres de la FeSP. L'ERO presentat per l'empresa persegueix l'acomiadament d'unes 250 persones i deixar les delegacions territorials reduïdes a la mínima expressió. «

Condemna a l'ABC per esquirolatge intern a la vaga general

El jutjat del Social número 33 de Madrid ha condemnat al diari **ABC** per haver "practicat esquirolatge intern" en la vaga general del 20 de juny de l'any passat. El rotatiu va substituir els treballadors que van secundar l'aturada amb alguns caps per treure el diari al carrer. Aquesta actitud, segons la resolució judicial, va causar danys morals als treballadors ja que va significar que es vulnerés el seu dret a vaga ja que el triomf o fracàs de la convocatòria depenia de l'impacte social que la protesta obtingués. La sentència,

que reconeix que el diari no hauria pogut sortir si els caps i directius no haguessin fet "esquirolatge intern", condemna l'ABC a pagar 300 euros a cadascun dels 42 treballadors que van demandar l'empresa. L'SPC i la resta de sindicats de la FeSP celebren aquest pronunciament judicial i esperen que serveixi perquè, en el futur, els treballadors denunciïn aquestes actituds il·legals. «

Pressions judicials als EUA perquè els periodistes revelin les seves fonts

Reporters Sense Fronteres (RSF) ha mostrat la seva inquietud per l'ordre dictada per un jutge federal que obliga a cinc periodistes a revelar les seves fonts. El secretari general de RSF, Robert Ménard, ha afirmat que "el secret de les fonts és una de les pedres angulars de la llibertat de premsa i obligar els professionals de la informació a revelar-les significa qüestionar la base del periodisme d'investigació, essencial per a tota democràcia".

Aquesta crisi és resultat de l'ordre donada pel jutge Thomas Pendfield Jackson, del Tribunal Federal de Washington, als periodistes que van investigar el cas Wen Ho Lee (un científic acusat d'espionatge) perquè revelin les seves fonts a l'advocat d'aquest. Els professionals afectats per aquesta mesura treballen al *New York Times*, *Los Angeles Times*, l'agència Associated Press i la CNN. Si es neguen a obeir aquesta sentència, tots cinc podrien ser empresonats per "desacatament al tribunal". «

Novetats editorials

L'SPC estrena en aquesta edició de Fil Directe una secció destinada a donar a conèixer l'aparició al mercat de llibres escrits per afiliats al Sindicat. Enguany farem referència de tres i preguem a d'altres membres de l'SPC que tinguin iniciatives en aquesta línia que ens les facin arribar. El primer d'ells és obra de Víctor Mora, *Maig del 68 a Paris* (Columna, 2003). Mora és un reconegut escriptor i aquesta no és la primera vegada que escriu sobre la revolta estudiantil a la capital francesa, un episodi del qual va ser un testimoni de primera fila.

El segon d'ells és de Roger Pasqual, periodista i sociòleg expert en grups de manipulació mental. Acaba de publicar

L'ombra de les sectes (Llibres de l'Índex, 2003), una completa guia en què l'autor, col·laborador d'Assessorament i Informació sobre Sectes (AIS), repassa amb un estil amè i periodístic els moviments sectaris que operen als Països Catalans (dels Testimonis de Jehovà a Nova Acròpolis, passant per l'Opus Dei) i denuncia la manca d'interès de totes les institucions per acabar amb el fenomen. Finalment, Reyes Salvador ha editat *Me ha dejado* (Mondadori, 2003, dins de la seva col·lecció *Debolsillo* dedicada a la parella i a la sexualitat), un manual d'autojuda. Salvador és una periodista especialitzada en el món de la revista juvenil. «

Revisió lingüística: [Traduït \(http://traduit.com\)](http://traduit.com)

Us preguem que, si no voleu rebre aquest butlletí, [respongueu](#) amb "Baixa FIL DIRECTE" a l'Assumpte del missatge.

S I N D I C A T D E P E R I O D I S T E S D E C A T A L U N Y A

Ronda Universitat, 20, 3, 1 08007 Barcelona T: 934 127 763 F: 934 121 273 spc@sindicat.org

Web: <http://sindicat.org>